

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **M. K.**, zastoupeného Mgr. Davidem Obenrauchem, advokátem se sídlem advokátní kanceláře Brno, Kopečná 11, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, odbor dopravy, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce uvedl, že žalobou se domáhá soudní ochrany svých subjektivních veřejných práv, která byla porušena postupem orgánu veřejné správy, a to žalovaným v jeho rozhodnutí ze dne 26.7.2011, č.j. JMK 29408/2011, SpZn: S-JMK 29408/2011/OD/St, přičemž napadá všechny výroky uvedeného rozhodnutí. V žádném případě se žalobce necítí vinen spácháním přestupku, který je mu kladen za vinu. Uvedl, že jak vyplývá ze spisového materiálu, dne 9. 8. 2010 jako obvykle parkoval na obvyklém místě, tj. před domem v němž bydlí, protože jinou možnost parkování v dosahu svého bydliště mu město Brno neumožňuje. Daný prostor není nikterak dopravně označen, výstražným či zákazovým dopravním značením. Na tomto místě žalobce nepřetržitě parkuje po dobu, co zde bydlí, mj. i z důvodu ochrany svého majetku, jímž je jeho vozidlo, které má tak po dobu parkování na očích. Do 9.8.2010 městští strážníci toto parkování při svých dennodenních kontrolách, nikdy nespojovali se spácháním přestupku, jednoduše proto, že to sami nevěděli.

Podotýká, že bydlí v podstatě na Zelném rynku, kde výskyt kontrolujících městských strážníků v dané lokaci je permanentní. Do daného dne žalobce vždy jednal v dobré víře, protože neměl sebemenšího tušení, že by stál se svým motorovým vozidlem na chodníku, ostatně to nevěděli ani strážníci. Správní orgán však dospěl k závěru, že v případě žalobce se jedná o zavinění z nedbalosti, kdy údajně k okolnostem a svým osobním poměrům mohl a měl vědět o tom, že *parkuje na chodníku*. Tento závěr rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce považuje za naprosto absurdní, a to za situace, kdy o tom, že parkuje na chodníku, nevěděli kromě osoby žalobce ani strážníci ani samotný správní orgán, který toto rozhodnutí vydal, poněvadž o tom, zda žalobce parkoval na chodníku či nikoliv se správní orgán prokazatelně dozvěděl až na základě vyřízení své žádosti o sdělení určení druhu komunikace ze dne 16.11.2010, kterou adresoval Brněnským komunikacím a. s. Uváží-li se, že o charakteru komunikace, a to po iniciaci přestupkového řízení, neví samotná úřednice delegovaná městem k vydání rozhodnutí, kdy tuto informaci získává až na základě dotazu na Brněnské komunikace a. s., je zcela cynické shledávat nedbalostní zavinění u osoby žalobce, která dodržela veškerá dopravní značení a zdravý rozum. Žalobce uvedl, že nelze shledávat odpovědnost u řidiče parkujícího vozidla v případě, kdy město šetří na dopravním značení, resp. na zátarasových patnicích či sloupcích, které případně dopravní značení nahrazují. Zásadně nesouhlasí ani se závěry žalovaného, který nechápe právní význam slova prevence jako vytváření zákonných podkladů, aby k přestupkům nedocházelo a dále tu skutečnost, že právní stát ukládá svým občanům respektovat jen takové povinnosti, které je po nich možné spravedlivě požadovat. Žalovaný tak zjevně chápe státní správu moderním tržním způsobem, který velí finančně doplňovat rozpočet města až v extrémním slova smyslu, což je v příkrém rozporu s právním státem.

Jsou-li tu více jak důvodné pochybnosti o charakteru pozemní komunikace, je věcí státní správy, resp. místní samosprávy, aby tyto pochybnosti odstranila. Tímto odstraněním pochybností v žádném případě žalobce neshledává potvrzení uložení sankce a povinnost samostudia katastrálních map. Tento postup žalovaného nikterak nesouvisí se základním právním vědomím, resp. způsobilostí držitele řidičského oprávnění, nýbrž je předmětem vědomostí právnického vzdělání. Pro ilustraci odkázal na fotografie, které jsou předmětem spisu, z nichž nevyplývá, že by byl „chodník“ jakkoliv stavebně oddělen od místní komunikace, např. vyvýšením či obrubníkem. Nelze dovodit ani to, že se jedná o jiný typ dlažby, spíše o jinou esteticko-ornamentální úpravu dlažby.

Žalobce je nadále toho názoru, že napadené řízení porušuje základní principy přestupkového řízení, které musí garantovat jistotu přesvědčivého a spravedlivého rozhodnutí, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Úkolem státu je občany vychovávat, nikoliv nespravedlivě trestat. Domáhal se proto vydání rozsudku, kterým soud zruší rozhodnutí žalovaného ze dne 26.7.2011 pro nezákonnost a vrátí žalovanému k dalšímu řízení. Dále požadoval, aby soud závázal žalovaného žalobci nahradit vzniklé náklady řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Uvedl, že s ohledem na skutečnost, že žalobce v žalobě uvádí v podstatě totožné námitky, jaké uvedl již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, s nimiž se žalovaný důsledně vypořádal v žalobou napadeném rozhodnutí, odkázal žalovaný stran žalobních námitek na odůvodnění předmětného rozhodnutí. Shrnul, že má nadále za to, že v průběhu řízení o přestupku byly shromážděny dostatečné podklady tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, kdy z těchto podkladů má za prokázané, že se žalobce nařikávaného přestupkového jednání dopustil. O tom, že žalobce stál s motorovým vozidlem na chodníku, nemá žalovaný, stejně jako správní orgán I. stupně, žádné pochybnosti. Úvahy, na základě

kterých dospěl žalovaný k závěru, že se jedná o chodník, jsou důkladně rozvedeny v napadeném rozhodnutí, a to na straně 4 rozhodnutí, kdy na toto žalovaný plně odkázal. To, že správní orgán I. stupně doplnil do spisu sdělení společnosti Brněnské komunikace a. s. ze dne 20.11.2010 stran druhu předmětné komunikace, z něhož plyne, že se jedná o místní komunikaci IV. třídy, v žádném případě nesvědčí o tom, že sám správní orgán měl pochybnosti o tom, zda se jedná či nejedná o chodník, jak zcela neopodstatněně dovozuje žalobce. Správní orgán má v souladu s ust. § 3 správního řádu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dle ust. § 68 odst. 3 správního řádu se pak má správní orgán v odůvodnění rozhodnutí mimo jiné vypořádat s námitkami účastníka, které v řízení uplatnil. Předmětné sdělení o určení druhu komunikace, které lze v souladu s ust. § 50 správního řádu použít jako podklad pro rozhodnutí, pak jednoznačně přispělo ke zjištění stavu věci a podpořilo závěr prvoinstančního orgánu, že se jedná o chodník, tento pak bylo na místě doplnit do spisu také právě s ohledem na žalobcovy námitky stran charakteru předmětného místa – zda se jedná či nejedná o chodník. Správní orgán doplněním tohoto podkladu jednal zcela v souladu s platnou právní úpravou a učinil zadost své povinnosti stanovené v ust. § 3 správního řádu. Z tohoto postupu pak, dle názoru žalovaného, nelze dovozovat ani žádné závěry stran existence zavinění žalobce, kdy to, že se v daném místě jedná o chodník, je zcela zjevné i po běžném zhlédnutí místa, vzhledem k jeho stavebně technickému provedení. V daném místě je zcela zjevně oddělen chodník a průjezdní pruh vozovky, a to jak odlišnou dlažbou chodníku (nejedná se o nezpevněnou plochu, ale o plochu vydlážděnou, kdy je zcela zřejmé, že tato je určena k užití chodci) a průjezdního pruhu vozovky, tak také obrubou chodníku, která je provedena jinou dlažbou a zjevně odděluje průjezdní pruh vozovky a chodník, ač není nijak vyvýšena. Tato odlišnost je pak zcela zjevná pro účastníky provozu na pozemních komunikacích bez toho, aniž by musely zkoumat katastrální mapy apod., jak tvrdí žalobce, a to i za běžného provozu.

Dle žalovaného tedy nejsou dány žádné pochybnosti stran charakteru předmětné pozemní komunikace, které by měla státní správa, resp. místní samospráva, odstranit.

Skutečnost, že žalobce nebyl strážníky městské policie až do 9.8.2010 upozorněn, že parkuje na chodníku, jak tvrdí, ač tak činil již dříve, ho nezbavuje odpovědnosti za daný přestupek. Žalobce jako držitel řidičského oprávnění, u něhož lze předpokládat znalost právních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích, měl a mohl vědět, že parkuje na chodníku, což právní předpisy zakazují. Předpokladem existence zavinění a s tím související odpovědnosti za přestupek pak není skutečnost, že řidič bude předem upozorněn oprávněnou osobou na to, že jedná v rozporu se zákonem a teprve pokud tak bude jednat opakovaně, lze u něj dovodit zavinění a sankcionovat ho za toto protiprávní jednání. Toto z žádného právního předpisu nevyplývá. Pokud tedy žalobce nebyl strážníky Městské policie Brno nikdy předtím upozorněn, že parkuje v rozporu s právními předpisy, nejedná se o skutečnost vylučující existenci jeho zavinění na daném přestupku.

Zákaz užití chodník jinými účastníky provozu na pozemních komunikacích, než chodci, v tomto případě řidičem motorového vozidla, plyne přímo z ust. § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nemusí zde tedy být dopravní značení, z něhož by tento zákaz plynul. Umístění zátarasových patníků či sloupků v daném místě by jistě našlo uplatnění a dost možná přispělo i k prevenci páchání uvedeného přestupku, ovšem pokud zde tyto umístěny nejsou, nezbavuje to řidiče vozidel jejich povinností stanovené předpisy upravujícími provoz na pozemních komunikacích, tj. v tomto případě neužívat chodník k parkování motorového vozidla. Žalovaný plně chápe význam prevence, ovšem té dle jeho názoru je učiněno zadost již tím, že zákaz užití chodníku jinými účastníky provozu než chodci

je stanoven zákonem a řidiči, tj. držitelé řidičského oprávnění, mají povinnost tento předpis znát (vzhledem k povinnosti složení zkoušky z odborné způsobilosti jako jednoho z předpokladů udělení řidičského oprávnění). Dodržování povinností stanovených tímto předpisem pak lze, dle žalovaného, po účastnících provozu na pozemních komunikacích, zcela spravedlivě požadovat. Žalovaný trval na tom, že v řízení byly ze shromážděných podkladů bezpečně zjištěny všechny okolnosti relevantní pro rozhodnutí (tj. že žalobce jako řidič stál s vozidlem na chodníku), stav věci byl tedy zjištěn bez důvodných pochybností, řízení bylo zahájeno v souladu s právními předpisy, kdy žalobce byl náležitě poučen o svých základních procesních právech, která mu bylo umožněno realizovat a v řízení předcházejícím vydání žalobou napadeného rozhodnutí nedošlo k pochybení, kterým by byl žalobce zkrácen na svých právech. Své rozhodnutí pak žalovaný náležitě odůvodnil v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Dle žalovaného nedošlo k porušení principů přestupkového řízení, které musí garantovat jistotu přesvědčivého a spravedlivého rozhodnutí, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Skutečnosti zjištěné ze správního spisu:

Dne 19.10.2010 oznamovala Městská policie Brno, Magistrátu města Brna, odboru dopravně správních činností to, že žalobce (uvedeno i jeho datum narození a trvalé bydliště) je podezřelý, že se dopustil přestupku tím, že dne 9.8.2010, v 8:50 hod v Brně, na ulici Zelný Trh 9 s vozidlem RZ:, tov. zn. Seat, stál čtyřmi koly na chodníku. Tímto jednáním porušil povinnosti vyplývající z ust. § 53 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku dle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

19.10.2010 podával u Městské policie Brno žalobce vysvětlení, kdy k věci uvedl, že je uživatel vozidla RZ:, které stálo dne 9.8.2010 na ulici Zelný Trh v Brně. Vozidlo na zmíněné místo odstavil on. Nesouhlasí však se zjištěním jakéhokoli dopravního přestupku v souvislosti se stáním na pozemní komunikace bez dopravní značky. U tohoto Protokolu o podání vysvětlení jsou založeny 3 fotografie, na nichž je vyfoceno vozidlo světlé barvy RZ: parkujícím před domem Zelný Trh č. 9, přední částí přímo u vstupních vrat do této budovy.

11.11.2010 vydal Magistrát města Brna, odbor dopravně správních činností pod č.j.: ODSČ-36836/PZ-10-KU Příkaz, dle něhož uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a uložil mu dle ust. § 22 odst. 9 v souladu s ust. § 11 odst. 1, 2 a § 12 odst. 1 uvedeného zákona pokutu ve výši 1.500,-Kč. Uvedeného přestupku se dopustil tím, že dne 9.8.2010 v 8:50 hod v Brně na ulici Zelný Trh č. 9 stál s osobním motorovým vozidlem tov. zn. Seat Toledo, RZ. na chodníku.

Téhož dne požádal Magistrát města Brna, odbor dopravně správních činností Brněnské komunikace a. s. se žádostí o sdělení, zda na ulici Zelný Trh č. 9 (v místě vyznačeném na přiložené fotodokumentaci) se jedná o chodník s tím, že Městská policie Brno parkování v uvedeném místě oznamuje jako přestupek - stání na chodníku, s tím, že strážníkům MP podezřelý z přestupku sdělil, že se nedopustil žádného protiprávního jednání, neboť se dle jeho názoru nejedná o chodník.

16.11.2010 Brněnské komunikace a.s. odpověděly, že ze zaslaných fotografií vozidla SPZ 4B4 5150 ze dne 9.8.2010 je zřejmé, že vozidlo stálo na chodníku – v pasportu Brněnských komunikací a. s. je tato komunikace vedena jako MK IV. třídy.

Proti uvedenému Příkazu žalobce podal odpor, Magistrát města Brna proto pokračoval v přestupkovém řízení a žalobce předvolal k ústnímu jednání ve věci uvedeného přestupku.

4.1.2011 se konalo ústní projednání přestupku, v němž žalobce jako účastník správního řízení po poučení uvedl, že se necítí být vinen spácháním dopravního přestupku, když uvedl, že jeho trvalým bydlištěm je a daný prostor, na kterém parkoval, často využívá k parkování s ohledem na ochranu svého majetku. Žalobce nebyl do uvedeného dne kromě srpnového řízení kdykoliv, jakkoliv sankcionován, či vůbec upozorněn na strážníky městské policie, jejichž výskyt v dané lokalitě je více než hojný o tom, že by měl stát na chodníku. S ohledem na absenci dopravního značení žalobce neměl nejmenšího tušení, a to zejména proto, že jeho vozidlo zde stálo a nikdy mu nebylo kladeno k tíži ani vysvětleno, že zde parkovat nemá. Jednal tak v dobré víře, a to i proto, že místo není nikterak stavebně odlišeno např. vyvýšením či jiným markantním odlišením, z něhož by mohl usuzovat, že se jedná o chodník. Za dané situaci, kdy v jednání žalobce nelze spatřovat úmysl, a to ani nepřímý či dokonce nedbalost, tak nemohl naplnit zákonné znaky skutkové podstaty přestupku. Za situace, kdy z dopravního značení nevyplývá zákaz parkování či dokonce zákaz stání, je toho názoru, že nemůže po něm být spravedlivě požadováno, aby se s dopravním značením seznamoval prostřednictvím výpisu z katastru nemovitostí, či ze stavebně technické dokumentace Brněnských komunikací. Žádal, aby řízení proti jeho osobě v dané věci bylo zastaveno.

11.1.2011 pod sp. zn.: ODSČ-36836/PZ-10-Kuc vydal Magistrát města Brna, odbor dopravně správních činností rozhodnutí, kterého uznal žalobce vinným z přestupku, a to stejného, tedy se stejným popisem skutku, které bylo uvedeno již v Příkazu a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a byl zavázán k povinnosti uhradit náklady přestupkového řízení ve výši 1.000,- Kč.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí je uvedeno, že žalovaný dospěl k závěru, že jednání žalobce naplnilo skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., neboť jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak. V tomto případě jde o zavinění z nedbalosti, neboť žalobce nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům věděl měl a mohl. Z pořízené fotodokumentace městské policie je patrné, že se jedná o chodník, i když není oddělený vyvýšeným obrubníkem, ale obrubník je ve stejné úrovni jako dlažba chodníku, neboť se jedná o historické centrum města Brna. Dlažba chodníku je i jinak položená a má jiné rozměry než dlažba na pozemní komunikaci, což je zřetelné a viditelné pouhým okem. Chodníky nejsou v celé ČR nijak značené dopravní značkou, pouze jsou oddělené obrubníkem, což je z fotodokumentace rozeznatelné i pouhým laikem. *Chodník dle normy ČSN 736100 je přidružený pás (čl. 240) určený pro pěší, oddělený vertikálně nebo horizontálně od přilehlého jízdního pruhu. Svým jednáním žalobce porušil ust. § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., dle kterého jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku ve smyslu ust. § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Dle ust. § 22 odst. 9 zákona o přestupcích se pokuta o 1.500 – 2.500,-Kč uloží za přestupek podle odst. 1 písm. l)*

citovaného zákona. Dle ust. § 12 tohoto zákona nelze od uložení sankce v rozhodnutí o přestupku upustit. Vzhledem k zákonem stanovené spodní hranici pokuty nelze uložit napomenutí.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto k závažnosti spáchaného přestupku, způsobu jeho spáchání, jeho následkům a osobě pachatele. Jednání obviněného porušilo zájem společnosti v nikoliv nepatrné míře, neboť zastavil se svým vozidlem v místě, kde to bylo zakázáno. Jako k přitěžující okolnosti správní orgán přihlédl k tomu, že vozidlo bránilo chodcům v chůzi po chodníku. Ve prospěch obviněného správní orgán rovněž přihlédl k jeho dosavadní přestupkové bezúhonnosti, v evidenční kartě řidiče nemá ke dni spáchání tohoto přestupku doposud stejný záznam. Na základě všech těchto důkazů a skutečnosti a po zvážení všech přitěžujících a polehčujících okolností správní orgán dospěl k závěru, že k naplnění účelu a výchovného smyslu sankce postačí uložení pokuty při samotné spodní hranici možné zákonné sazby.

S uvedeným žalobce nesouhlasil, podal do něho odvolání, v němž uvedl, že neparkoval na chodníku, a dále pak uváděl stejné skutečnosti, které později uvedl v žalobě proti rozhodnutí žalovaného.

Žalovaný rozhodnutím z 26.7.2011 pak odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdil. V odůvodnění pak uvedeno, že dle odvolacího orgánu správní orgán I. stupně shromáždil dostatečné podklady tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v souladu s ust. § 3 správního řádu. Uvedl, že aby bylo možné uznat obviněného vinným uvedeným přestupkem, muselo být v řízení bezpečně zjištěno, že tento v rozporu s právními předpisy užil chodník, ačkoliv nebyl chodec, ale jiný účastník provozu na pozemních komunikacích (v tomto případě řidič motorového vozidla). To, že obviněný byl řidičem vozidla RZ: a toto zaparkoval na předmětném místě, vyplývá z vyjádření obviněného v průběhu řízení, kdy toto uvedl jak do zápisu o podaném vysvětlení, tak to vyplývá i z výpovědi jeho zmocněnce při ústním jednání, toto potvrdil i v podaném odvolání. Z podkladů obsažených ve spise bylo také bezpečně zjištěno, že vozidlo obviněný zaparkoval na chodníku. Pojem chodník není v platné právní úpravě definován. Je tedy na správním orgánu, aby sám vyložil, zda se v daném případě s ohledem na stavebně technické určení chodníku a z účelu komunikace jednalo o chodník či nikoliv. Obecně lze říci, že chodník je ta část pozemní komunikace, která je svým provedením určena převážně k použití chodci. Nemůže být sporu o tom, že chodník představuje jednu z forem komunikace (viz. např. důvodová zpráva k zákonu o pozemních komunikacích, podle níž „do IV. kategorie místních komunikací patří především chodníky, pěšiny a cyklistické stezky“). Samotný zákon o pozemních komunikacích tuto kategorii místních komunikací vymezuje jako komunikace nepřístupné provozu silničních motorových vozidel nebo na kterých je umožněn smíšený provoz. Podle ust. § 3 odst. 1 citovaného zákona „o zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení“. Podle ust. § 44 odst. 1 tohoto zákona se v řízení rozhoduje podle správního řádu. Z toho je možno usoudit, že u místních komunikací, silnic a dálnic nepostačuje – na rozdíl od účelových komunikací – pouhé naplnění faktických znaků stanovených v zákoně, ale je dále třeba, aby byly platně zařazeny do určité kategorie. Pokud tedy v daném případě předmětný pozemek, kde bylo zaparkováno vozidlo, byl zařazen do zmiňované kategorie místních komunikací, jednalo se bezesporu o chodník. Ze sdělení společnosti Brněnské komunikace a. s. ze dne 20.11.2010 stran druhu předmětné komunikace pak plyne, že v daném případě se jedná o místní komunikace IV. třídy, vozidlo tedy bylo jednoznačně zaparkováno na

chodníku. To, že správní orgán I. stupně doplnil do spisu tento podklad, pak v žádném případě nesvědčí o tom, že sám měl pochybnosti o tom, zda se jedná či nejedná o chodník, jak zcela neopodstatněně dovozuje obviněný. Předmětné sdělení o určení druhu komunikace, které lze v souladu s ust. § 50 správního řádu použít jako podklad pro rozhodnutí, pak jednoznačně přispělo ke zjištění stavu věci a podpořilo závěr prvoinstančního orgánu, že se jedná o chodník. Správní orgán doplněním tohoto podkladu jednal zcela v souladu s platnou právní úpravou a učinil zadost své povinnosti stanovené v ust. § 3 správního řádu. Z tohoto postupu pak nelze dovozovat žádné závěry stran existence zavinění obviněného, navíc v situaci, kdy to, že se v daném místě jedná o chodník, je zcela zjevné i po běžné shlednutí místa vzhledem k jeho stavebně technickému provedení. Že se jedná o chodník je zcela zřejmé s ohledem na technické provedení, kdy v daném místě je zcela zjevně oddělen chodník a průjezdní pruh vozovky, a to jak odlišnou dlažbou chodníku (nejedná se o nezpevněnou plochu, ale o plochu vydlážděnou, kde je zcela zřejmé, že tato je určena k užití chodci) a průjezdního pruhu vozovky, tak také obrubou chodníku, která je provedena jinou dlažbou a zjevně odděluje průjezdní pruh vozovky a chodník, ač není nijak vyvýšena. Tato odlišnost je pak zcela zjevné pro účastníky provozu na pozemních komunikacích, bez toho, aniž by museli zkoumat katastrální mapy apod., jak tvrdí obviněný, a to i za běžného provozu. Skutečnost, že obviněný nebyl strážníky městské policie až do 9.8.2010 upozorněn, že parkuje na chodníku, jak tvrdí, ač tak činil již dříve, ho nezbavuje odpovědnosti za daný přestupek.

Žalovaný pak uzavřel, že z podkladů obsažených ve spise bylo tedy bezpečně zjištěno, že obviněný jako řidič motorového vozidla, zaparkoval toto vozidlo na chodníku. Porušil tak ust. § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a dopustil se tak přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích.

K uložené sankci pak uvedl, že prvoinstanční orgán uložil obviněnému pokutu 1.500,-Kč, tedy na samé spodní hranici zákonného rozpětí. Tuto sankci považoval odvolací orgán za zcela přiměřenou vzhledem k tomu, že obviněný má v evidenční kartě řidiče pouze dva starší záznamy za méně závažné přestupky (z roku 2007), ač je držitelem řidičského oprávnění skupiny B již od roku 1974.

Skutkové a právní zhodnocení věci:

Po provedeném dokazování správními spisy dospěl Krajský soud v Brně k závěru, že žaloba žalobce důvodná není.

Krajský soud v Brně přitom vycházel ze skutečnosti, jež byla nesporná mezi účastníky, že dne 9.8.2010 žalobce parkoval v 8:50 hod v Brně na ulici Zelný trh (před Divadlem Na Provázku) vozidlem RZ:, což je skutečností nespornou mezi žalobcem a správním orgánem I. stupně i žalovaným.

Sporným mezi žalobcem a správními orgány je to, že žalobce tvrdí, že toto místo, kde parkoval, není chodníkem, naopak správní orgány uvádí, že parkoval na chodníku, přičemž je toto jednoznačné jednak ze zprávy Brněnských komunikací a. s. z 20.11.2010 a i z pouhého pohledu na uvedené místo, kde s ohledem na technické provedení je v daném místě zcela zjevně oddělen chodník a průjezdní pruh vozovky, a to odlišnou dlažbou chodníku a průjezdního pruhu vozovky a také obrubníkem chodníku, která je provedena jinou dlažbou, i když místo chodníku a průjezdní komunikace nijak vyvýšeno, což správní orgány zdůvodňují historickým centrem.

S ohledem na odlišná stanoviska, zda tedy žalobce parkoval na chodníku či nikoliv a toto je třeba postavit najisto, Krajský soud v Brně cituje z judikatury NSS, a to z jeho rozsudku č.j. 2As 48/2008 – 58:

„K tomu je zapotřební hned z kraje uvést, že daný případ je z oblasti správního trestání. Pro oblast trestání platí zásada, že sankcionovat lze někoho jen tehdy, jestliže je postaveno zcela napevno, že se dopustil protiprávního jednání, a zároveň, že se skutečně jedná o protiprávnost, tj. o jednání contra legem. Na žalobce bylo aplikováno ust. § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích, podle něhož se přestupku dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích poruší zvláštní předpis jiným jednáním, než které je uvedeno pod písm. a) až k). Za toto „jiné jednání“ považoval stěžovatel porušení ust. § 53 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích, podle něhož „jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákona stanoveno jinak“. Spornou otázkou tedy bylo, zda žalobce zaparkoval vozidlo na chodníku či nikoliv, tj. zda užil chodník v uvedeném smyslu.

Skutečnost, že stávající právní úprava definici pojmu „chodník“ neobsahuje, NSS nepovažuje za její výrazný deficit. Je dokonce diskutabilní, zda u takovýchto pojmů je vůbec smysluplné legislativně vymezovat jejich obsah, vždy totiž hrozí na straně jedné jejich přílišná obecnost, která potřebám praxe není příliš nápomocná, anebo na straně druhé tak konkrétní vymezení, že v konečném důsledku nechtěně vyloučí i případy, které by svoji povahou pod tuto definici určitě spadat měly.

Takto nazíráno je nepochybným pozitivem napadeného rozsudku krajského soudu, že se snaží velmi rozumným a konstruktivním způsobem pojem „chodník“ definovat. Vycházel přitom v daném případě jednak s jeho stavebně technického určení, a dále z účelu komunikace. Jen pro zajímavost je dobré uvést, že postup krajského soudu v tomto případě je zcela odpovídající řadě judikátů jiných soudů, vydaných v minulosti. Např. prvorepublikový Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5.9.1930 (Boh. Ač. 8721/1930) uvedl, že „pojem chodníku, který podle § 101 moravského stavebního řádu má být ve městech zřízen zásadně při každé budově, jakož i při každém pozemku po celé její délce vedle ulice, třídy nebo náměstí, není v zákoně blíže definován. Leč – jak již slovo „chodník“ samo o sobě naznačuje – dlužno chodníkem rozuměti onu část uličního pozemku (zpravidla podél domů), které svou úpravou je vyhrazeno pro pěší, při čemž však pro kvalifikaci takto upraveného pruhu ulice jako „chodníku“ je bez významu jeho šířka, stejně jako okolnost, že chodník vedle vlastního svého určení slouží obyčejně také k odvrácení srážkových vod od domů a k odvádění jich do uličních kanálů“.

Nemůže být sporu o tom, že chodník představuje jednu z forem komunikace (viz např. důvodová zpráva k zákonu o pozemních komunikacích, podle níž „do IV. kategorie místních komunikací patří především chodníky, pěšiny a cyklistické stezky“). Samotný zákon o pozemních komunikacích tuto kategorii místních komunikací vymezuje jako komunikace nepřístupné provozu silničních motorových vozidel nebo na kterých je umožněn smíšený provoz. Podle ust. § 3 odst. 1 citovaného zákona „o zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení“. Podle ust. § 44 odst. 1 tohoto zákona se v řízení rozhoduje podle správního řádu. Z toho je možno usoudit, že u místních komunikací, silnic a dálnic nepostačuje – na rozdíl od účelových komunikací – pouhé naplnění faktických znaků stanovených v zákoně, ale je dále třeba, aby byly platně zařazeny do určité kategorie. Pokud by tedy v daném případě předmětný

pozemek, kde žalobce zaparkoval vozidlo, byla zařazena do zmiňované kategorie místních komunikací, bylo by předmětné sankční rozhodnutí v zásadě vydáno v souladu se zákonem a pokud by odpovídalo i ostatním podmínkám, standardně vyžadovaných v právním státě (zejména respektování proporcionality sankce), muselo by uspět i v následném soudním přezkumu.

Je však na správním úřadu, aby stvrdil, že daná komunikace je skutečně chodníkem a aby pro toto tvrzení obstaral nezbytné důkazy. Lze tak plně přisvědčit názoru krajského soudu, že správní úřady toliko tvrdily, že předmětný pozemek je určen k pěší chůzi, nicméně ze správního řízení nevyplynulo, že by právě tato část pozemku byla příslušným orgánem výslovně určena jako chodník, byť tak samozřejmě stavebně a technicky sloužit mohla. Oba správní orgány tak svůj závěr, že se jedná o chodník, nedoložily příslušným rozhodnutím, nýbrž toliko jeho stavebně technickým popisem, což však zjevně nepostačuje. V nyní projednávaném případě totiž bylo prokázáno, že předmětný pozemek je podle výpisu z katastru nemovitostí využíván jako společný dvůr, nikoliv jako komunikace. Toto určení potvrzuje rovněž vyjádření vlastníka pozemku“.

Z dané citace z rozsudku NSS vyplývá, že přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve spojení s § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, se dopustí i ten, kdo zaparkoval vozidlo na chodníku. Ve správním řízení musí však být postaveno najisto, že se jedná o chodník, a toto důkazní břemeno nese správní úřad.

V daném případě i s ohledem na citaci z rozsudku NSS, krajský soud dospěl k závěru, že místo, kde žalobce se svým vozidlem dne 9.8.2010 v 8:50 hod parkoval, chodníkem je. Vyplývá to dle názoru soudu, ve shodě s názorem žalovaného, z pouhého pohledu na předmětné fotografie uvedeného místa, kde zcela zřetelně je místo pro chodce, a to technickým provedením, odlišené od průjezdního pruhu vozovky, (zcela odlišnou dlažbou chodníku a také obrubníku, který odděluje chodník od průjezdního pruhu vozovky, tedy technické provedení dlažby chodníku a průjezdní komunikace) i když se skutečně nejedná o místo, pokud jde o chodník, které by bylo vyvýšeno oproti průjezdnímu pruhu komunikace. Nikde však není, v žádném právním předpise, stanoveno, že by tomu tak být muselo. Navíc pak je toto zcela jednoznačné, tedy že místo, kde žalobce 9.8.2010 v 8:50 hod parkoval své vozidlo je chodník, je i ze sdělení správce uvedené komunikace, a to Brněnské komunikace, a. s., které provedly přímo i kontrolu v terénu a sdělily, že uvedené místo je vedeno jako místní komunikace IV. třídy. Do této kategorie místních komunikací patří především chodníky, pěšiny a cyklistické stezky a tato kategorie místní komunikace se vymezuje jako komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel, když o zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikaci rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení.

Správní orgány tedy nepochybily, naopak, zjistily náležitě skutkový stav věci, o němž nejsou pochybnosti, když se utvrdily ve svém stanovisku i sdělením Brněnských komunikací a. s., že dané místo, kde žalobce parkoval, je chodník.

Podle § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníky nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.

S ohledem na to, že toto zákonné ustanovení žalobce porušil, dopustil se přestupkového jednání dle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., ve znění platném k datu spáchání přestupku žalobce a proto soud žalobu jako nedůvodnou dle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Na výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady, kromě běžné úřednické činnosti, nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Brně dne 25. ledna 2012

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová